

Kirkjubøar kommuna

Byggisamtykt og býarskipan 1987-99

Kirkjubær kommuna

Byggisamtykt og býarskipan 1987-99

Innihald:

Byggisamtykt fyri Kirkjubær kommunu.....	3
1. gr. Øki, samtyktin fevnir um	3
Umsitingarligar fyriskipanir	3
2. gr. Byggivald, byggiumsókn og byggiloyvi	3
Óbygdu økini	4
3. gr. Tilhaldspláss og bilstøðlar	4
4. gr. Ásetingar fyri øki B: Sethús	4
5. gr. Ásetingar fyri øki C: Vinnuendamál	5
5. gr. Ásetingar fyri øki C1A: Vinnuendamál	5
6. gr. Ásetingar fyri øki D: Havnaøki	5
7. gr. Ásetingar fyri øki D ¹ : Ferjuhavn	6
8. gr. Ásetingar fyri øki E: Almennir stovnar.....	6
9. gr. Ásetingar fyri øki F: Almenn frítíðarøki	6
10. gr. Ásetingar fyri øki G: Neyst og bátapláss.....	7
11. gr. Ásetingar fyri øki H: Frílandi	7
11. gr. Ásetingar fyri øki H1: Friðað øki	7
12. gr. Ásetingar fyri øki J: Bóndahús.....	7
13. gr. Ásetingar fyri øki K: Landbúnaður	8
14. gr. Útstykkingar.....	9
15. gr. Vegir	9
Byggifyrskipandi ásetingar.....	9
16. gr. Byggingarfráleikar.....	9
17. gr. Útrokning av nýtingarstigum o.a.m.	9
18. gr. Broytingar í byggisamtyktini.....	10
Viðurskiftini, sum tey eru.....	12
Fyritreytir fyri skipanini	12
Bústaðarviðurskiftini.....	13
Hugsanin og aðaltátturin í skipanini	14
Ferðsluviðurskiftini	14
Kloakkgerð og ravmagnsveiting.....	14
Trygging og útinning	15
Endamálið við býarskipanini	15
Endamálið við byggisamtyktini.....	15
Samahang við aðrar skipanir	16
Samtykt og trygging	16
Kunngerð	16
Avleiðingar fyri fastognarmenn	17
Stigbýting.....	17
Endurskoðan.....	17

Byggisamtykt fyrir Kirkjubæjar kommunu

Sambært lögtingslóg nr. 13 frá 21. maí 1954 um býarskipanir og byggisamtyktir við seinni broytingum verða hesar ásetingar at galda fyrir Kirkjubæjar kommunu.

1. gr. Øki, samtyktin fevnir um

1. Byggisamtyktin fevnir um bygdirnar Kirkjubø og Velbastað í Kirkjubæjar kommunu
2. Kommunan verður sundurbýtt soleiðis eftir nýtsluni av økjunum:

B: Sethús
C: Vinnuendamál
D: Havnaøki
D¹: Ferjuhavn
E: Almennir stovnar
F: Almenn frítíðarøki
G: Neyst og bátapláss
H: Frílandi
H¹: Friðað øki
J: Bóndahús
K: Landbúnaður

3. Økini eru innstrikað á hjálagda korti í máti 1:2000 og frámerkt við avvarðandi bókstavi. Økispartarnir til landbúnað hava tó ongan bókstav.

Umsitingarligar fyriskipanir

2. gr. Byggivald, byggiumsókn og byggiloyvi

1. Byggivaldið í kommununi útinnir bygðaráðið.
2. Byggiumsókn skal vera skrivlig, og hjálagdar henni skulu vera tær tekningar og aðrar upplýsingar, ið neyðugar eru til greitt at skilja málið.
3. Farið kann ikki verða undir arbeiði uttan skrivligt loyvi frá bygðaráðnum (sí tó gr. 13.3 og gr. 14.1).

4. Byggiloyvi eigur eisini at hava tíðarfreist og er bundið av ásetingum og neyðugum treytum.
5. Byggivaldið eigur at fáa boð um nær arbeiðið byrjar, og hvør ið stendur fyrri tí.

Óbygdu økini

3. gr. Tilhaldspláss og bilstöðlar

1. Trygd skal veitast fyrri, at nóg stórt uttandura tilhaldspláss er til tey, ið búgva og/ella arbeiða í húsinum.
2. Nóg stórt øki skal verða lagt av til bilstöðlar, soleiðis at íbúgvarnir og/ella tey, sum starvast í húsinum og vitjandi, viðskiftafólk, útvegamenn o.o. fáa sett akfarið frá sær á økinum, ið hoyrir til húsinu.
3. Vanliga verður kravt í minsta lagi pláss til 2 bilar til hvønn bústað sær. Har felags bilstöðlupláss verða gjørd til fleiri bústaðir ella har talan er um hús til vinnulig endamál, skal góðkenning frá byggivaldinum fyriliggja í hvørjum einstøkum føri.

4. gr. Ásetingar fyrri øki B: Sethús

1. Loyvt er einans at byggja sethús við upp til 2 íbúðum og – eftir serloyvi frá byggivaldinum – tvíhús, rað- og ketuhús o.t. til eitt hús. Í sambandi við bústaðirnar skal tó bera til at innrætta høli til handlar, onnur vinnuendamálar og stovnar, treytað av at hesi virki ikki eru til ampa ella lýta dámin á økinum sum sethúsabýlingi.
2. Grundstykkini skulu vera í minsta lagi 400 m² til støddar. Tá ið byggingin verður framd eftir byggiskipan, sum bygðaráðið hevur góðkent og tryggjað ella eftir serstakari byggisamtykt, kann bygðaráðið loyva, at grundstykkini eru minni enn 400 m², tó í minsta lagi 320 m² fyrri sethús (einhúskishús) og 260 m² fyrri hvønn partin av einum tvíhúsum, ketu- ella raðhúsum. Ein partur av teirri ásettu minstuvídd kann verða lagdur burturav sum felags tilhalds- og bilstöðlaeki.
3. Nettonýtingarsstigið má ikki fara upp um 0,3 fyrri einhúskishús og 0,4 fyrri tvíhús, ketu- ella raðhús.

4. Hús mugu einans verða bygd í einari hædd við nýttum lofti og mugu ekki vera hægri enn 5 m til yvirgrind og 8,0 m til múnuna, mált frá meðaljörðildi (miðal við húsahornini). Kjallarloftið má ekki vera meira enn 1,0 m oman fyrri hægsta jörðildi við húsahorn. Er hæddarmunurinn á lendum, roknað sum munurinn millum hægsta og lægsta jörðildi, minni enn 1,5 m er tó loyvt at leggja kjallarloftið upp til 2,5 m oman fyrri lægsta jörðildi við húsahorn. Bert ein kjallari má vera. Har bygging er fram við vegi kunnu vegmyndugleikarnir áseta hæddina á kjallarloftinum í mun til veggæddina.
5. Í serstakari byggisamtykt er ekki loyvt at fara upp um tey nýtingarstig, ið nevnd eru í stk. 3, tá økið verður roknað sum heild.
6. Loyvt verður at umvæla verandi sethús og byggja aftur at teimum, t.d. durur, baðirúm o.t., so tey eru hóskeilig til nútímans nýtslu sum sethús.

5. gr. Ásetingar fyrri øki C: Vinnuendamál

1. Øki verður lagt av til atvinnuvirki, t.e. heilsøluhandlar, goymslur, verkstaðir og ídnað og til tænastrvirkssemi í sambandi við tey, bilstøðar o.t.
2. Grundstykki skulu vera í minsta lagi 800 m² til støddar.
3. Nettonýtingarstigið má ekki fara upp um 0,5.
4. Eingi hús ella einstakir partar teirra mugu vera hægri enn 8,5 m yvir miðaljörðildi (miðal við húsahornini).

5. gr. Ásetingar fyrri øki C1A: Vinnuendamál

5. Øki verður lagt av til vinnuvirki, ið hevur við matvøruframleiðslu at gera og tænastrvirkssemi, ið hevur samband við hetta.

6. gr. Ásetingar fyrri øki D: Havnaøki

1. Øki verður lagt av til havnaendamál (herundir eisini bátahavnir) og virki, ið hava samband við skipaferðslu og fiskivinnu og til virkssemi, ið hevur samband við tey, bilstøðlar o.t.
2. Byggingarstigið fyrri havnaøki sum heild má ekki fara upp um 0,3.
3. Eingi hús ella einstakir partar teirra mugu vera hægri enn 8,5 m yvir miðaljörðildi (miðal við húsahornini).

4. Bygging til vinnuendamál má ekki verða sett nærri bryggjutrom enn 15 m ella nærri aðrari bygging enn 5 m.

7. gr. Ásetingar fyrir øki D¹: Ferjuhavn

1. Øki verður lagt av til ferjuhavn og virki, ið hava samband við farma- og ferðafólkaflutning, og til virksesemi, ið hefur samband við tey, bilstøðlar, frásetingarpláss o.t.
2. Bygging kann verða loyvd eftir byggjætlan fyri eitt náttúrliga avmarkað øki, sum er góðkent av bygðaráðnum og Landsverkfrøðinginum.

8. gr. Ásetingar fyrir øki E: Almennir stovnar

1. Øki verður lagt av til almennar stovnar, til undirvísing, heilsurøkt, mentanarlig og átrúnaðarlig endamál o.t.
2. Innan fyri økispartarnar mugu bara verða gjørd slík virki ella hús, ið samsvara við endamálið hjá avvarðandi økispørtum og tænastrivirksemi, ið hava samband við tey.
3. Nettonýtingarstigið má ekki fara upp um 0,3.
4. Hús kunnu bara verða bygd eftir eini byggjætlan, sum bygðaráðið hefur góðkent fyri eitt náttúrligt avmarkað øki.

9. gr. Ásetingar fyrir øki F: Almenn frítíðarøki

1. Øki verður lagt av til ítróttarvøllir, spælipláss, útiverupláss o.t.
2. Innan fyri økini mugu bara verða gjørd virki ella hús, ið samsvara við endamálið hjá avvarðandi økispørtum og tí tænastrivirksemi, ið hefur samband við tey.
3. Hús kunnu bara verða bygd eftir byggjætlan, sum bygðaráðið hefur góðkent fyri eitt náttúrliga avmarkað størri øki.
4. Planting av runnum og trævøkstri kann bert fara fram eftir góðkendari plantingætlan.

10. gr. **Ásetingar fyri øki G: Neyst og bátapláss**

1. Øki verður lagt av til neystabygging og pláss at seta bátar á.
2. Neyst mugu ikki verða bygd í meira enn einari hædd og ikki vera breiðari enn 4,0 m og hægri enn 4,5 m til mønuna, mált frá lægsta jørðildi. Neyst skulu hava mønu, og skal hon vera í miðjuni, og takhallið skal vera 41,5°. Bygðaráðið kann tó víkja frá hesum ásetingum, um serlig byggjætlan verður gjørd fyri alt ella stóran samanhangi part av neystaøkinum.
3. Á bátaplássinum er einans loyvt at byggja hús, ið neyðug eru til rakstur, t.d. amboðshús.

11. gr. **Ásetingar fyri øki H: Frílendi**

1. Frílendi, t.e. bøur og lendi, sum ikki má byggjast á. Tað eru lendi, sum løgd eru av til varðveitingar av náttúru, fornminnum o.t. og til at fríðka um bygdina og gera hana dámligari at búgva í.
2. Á teim í 1. stk. fyrr nevndu økjum mugu bert verða gjørdir vegir, gøtur, bilstøðlar, veitingar, garðar o.t. Á teimum einstøku økjum kunnu verða reistir bygningar, sum skila til virðið á økinum.
3. Loyvi kann gevast til at byggja einstøk úthús sum eru neyðug fyri rakstur av garðsbrúkinum, t.d. seyðahús, og uppdyrkingarvegir kunnu gerast, tá nýtingarætlan er gjørd og góðkend fyri eitt náttúrligt avmarkað størri øki.
4. Útstykking má ikki fara fram.

11. gr. **Ásetingar fyri øki H1: Friðað øki**

1. Øki verður varðveitt av mentunar- og søguligum grundum, soleiðis sum fyriskipað er í løgtingslóg nr. 19 frá 16. september 1948, um friðan av fornminnum og bygningum.

12. gr. **Ásetingar fyri øki J: Bóndahús**

1. Øki verður lagt av til bygging í sambandi við djórahald og jarðarbrúk, og bert er loyvt at hava eini sethús til hvørt festi.
2. Sethúsini skulu annars lúka somu treytir, ið eru galdandi fyri øki B.

3. Útstykking má ekki fara fram.

13. gr. Ásetingar fyri øki K: Landbúnaður

1. Øki K er tað, sum eftir er av kommununi, tá ið frammanundan nevndu øki eru tikin frá, og verður tað nýtt til landbúnað, grótbrot, fiskaalistøðir o.a.
2. Loyvt er bert at byggja hús, ið eru neyðug til tess at tryggja fullgóðan rakstur av virkjum við teim endamálum, sum nevnd eru í stk. 1. Tó er loyvt at gera slík teknisk virki og hús, ið neyðug eru til ravmagns- og vatnveitingar, til burturveiting av skarnvatni og til telefon- og telegrafsamband og í sambandi við vegahald.
3. Hús og teknisk virki skulu vera soleiðis til útsjóndar og setast soleiðis í lendum, at tey lýta landslagið minst gjørligt.
4. Útstykking má ekki fara fram.

14. gr. Útstykkingar

1. Útstykking til tey endamál, sum nevnd eru í greinunum, kann bert verða framd eftir útstykkingarætlan, sum bygðaráðið hevur góðkent fyri eitt náttúrliga avmarkað størri øki uttan um avvarðandi grundstykki.

15. gr. Vegir

1. Lagdir verða av vegir við leið og legu sum í stórum er tilskilað á hjálagda korti.
2. Bygðaráðnum er heimilað at gera av, hvussu markið millum grundstykki og veg skal greiðast.
3. Mál um bygging fram við landsveg skulu viðgerast sambært ásetingarnar í løgtingslóg nr. 51 frá 25. juli 1972.

Byggifyriskipandi ásetingar**16. gr. Byggingarfráleikar**

1. Øll bygging skal í minsta lagi vera 2,5 m frá grannamarki. Minsta fráleika frá kommunalum vegi ásetur bygðaráðið, meðan landsvegamyndugleikin ásetir fráleikan frá landsvegi.
2. Bilskúr, hjallar og úthús kunnu verða bygd nærri grannamarki eftir nærri reglum, ið byggivaldið setur (brunatrygd).
3. Hesir fráleikar og annars teir, ið umrøddir eru í ásetingunum, verða máldir vatnrætt uttan at rokna við jarðarmuni og hornrætt á markið.

17. gr. Útrokning av nýtingarstigum o.a.m.

1. Størsta loyviliga byggingarvídd verður ásett fyri hvørja einastaka grund sum eitt lutfall millum grundviddina á húsunum og víddina á grundøkinum. Talið, ið soleiðis kemur út, merkir byggingarstigið.

2. Størsta loyviliga ummál av byggingini verður ásett fyri hvørja einstaka grund sum eitt lutfall millum bruttohæddarvíddina og víddina á grundøkinum. Talið, ið soleiðis kemur út, merkir nettonýtingarstigið.
3. Hæddarvíddin á einari bygging verður útroknað við at leggja saman allar hæddirnar. Málið verður roknað frá útsíðuni á teimum avmarkandi útveggjunum.
4. Víddin á tí partinum av kjallarahæddini, ið hevur eina fría hædd, sum er minst 2,30 m, og gólvið liggur yvir lægsta jørðildi, verður roknað uppí við 50%.
5. Er eingin kjallari, kann byggivaldið fyri vanlig sethús loyva, at 10% verður lagt aftur at mest loyvdu samlaðu gólvvíddini.
6.
 - a) Víddin á nýtandi loftshædd verður vanliga roknað sum í mesta lagi 60% av hæddini beint niðriundir.
 - b) Víddin á nýtandi loftshædd, sum hevur eina fría hædd, ið er minst 2,30 m, verður roknað sum víddin á vatnrættum plani 1,50 m oman fyri loftsgólvið, mált innan.
 - c) Er trimpil gjørdur, ið er hægri enn 1 alin, verður loftshæddin roknað sum ásett í stk. b.

18. gr. Broytingar í byggisamtyktini

1. Broytingar í byggisamtyktini kunnu verða gjørdar eftir bygdaráðssamtyktini og við góðkenning landsstýrisins eftir reglum um samtykt og góðkenning av nýggjum byggisamtyktum.

Soleiðis samtykt av Kirkjubøar kommunu

hin

20

Sambært 4. gr., 1. stk., í løgtingslóg nr. 13 frá 21. mai 1954 um býarskipanir og byggisamtyktir, verður frammanfyri standandi uppskot til byggisamtykt fyri Kirkjubøar kommunu góðkent.

Føroya Landsstýri, hin

20

Viðurskiftini, sum tey eru

Í kommununi eru tvær bygdir, Velbastaður og Kirkjubøur.

Kirkjubøar kommuna hevur mark móti Tórshavnar kommunu fram við Sandá í Havnardali, móti Argja kommunu eystan fyri Syðradal og móti Argja bygd. Eisini hoyrir Trøllhøvdi við til kommununa.

Víddin á kommununi er 3909 ha, av hesum er o.u. 42 ha dyrkað og bygt lendi.

Í báðum bygdum er lending og vegasamband við Tórshavn.

Høvuðsvinnan í kommununi er landbúnaður og urtagarðsbrúk.

At kalla øll jørðin er festijørð, og ogn er einans tann jørðin, ið er frábýtt til grundstykki, og nakrar keyptar traðir.

Í Kirkjubø er kirkja og kirkjugarður, meðan barnaskúli og felagshús eru á Velbastað.

Friðað fornminni eru bæði í Kirkjubø og á Velbastað. Enn er tó bert grivið út av týðningi í Kirkjubø.

Fyritreytir fyri skipanini

Kirkjubøar kommuna hevði hin 31. juni 1987 173 íbúgvar. Av hesum eru 118 íbúgvar búsitandi á Velbastað. Fólkatalið í kommununi er vaksandi, og er tað serliga á Velbastað vøksturin er, soleiðis sum niðanfyrir standandi talvur sýna.

Fólkatalið í Kirkjubø:

Ár	Menn	Kvinnur	Íbúgvar tils.
1966	24	18	42
1970	25	21	46
1977	23	21	44
1987	27	28	55

Fólkatalið á Velbastað:

Ár	Menn	Kvinnur	Íbúgvar tils.
1966	28	30	58
1970	32	31	63
1977	36	38	74
1987	57	61	118

Ársvøksturin í miðal 1966-1987 er 3,48.

Bústaðarviðurskiptini

Bústaðartalið er vaksandi, og er tað serliga á Velbastað sethús verða bygd.

<u>Kirkjubø</u>		<u>Velbastaður</u>	
Ár	Húsarhald	Ár	Húsarhald
1966	10	1966	14
1970	10	1970	15
1977	12	1977	21
1987	14	1987	31

Ein sammeting av talvunum vísir, at støddin á tí einstaka húsarhaldinum er minkandi úr 4,2 til 3,8 í miðal.

Eftir hesum tølum at døma, er tørvur á fleiri sethúsum. Miðalstøddin á hvørjum húski fer óivað at minka nakað enn, og roknast kann við, at fráflyting verður úr einstøkum gomlum húsum.

Orsakað av teim serligu umhvørvisligu og mentunarligu umstøðum, ið eru galdandi fyri báðar bygdinar, hevur bygðaráðið víst varsemi við at geva byggiloyvi, tó eru fleiri nýggj sethús bygd á Velbastað síðani 1980, og eru nøkur hús í gerð í Kirkjubø.

Hugsanin og aðaltátturin í skipanini

Fólkavøksturin, ið er í Suðurstreymoy, hevur eisini havt sína ávirkan á kommununa, men av fyrr nevndu umhvørvisligu umstøðum verður roynt bert at leggja so mikið av til sethúsabygging, at tann náttúrligi vøksturin verður tryggjaður.

Ynskjandi er at byggingin verður samanhangandi, tó soleiðis, at vanlig sethús og hús til landbúnaðin eru sundurskild í bólkar við grasvaksnum lendi uttanum.

Aðaltátturin í skipanini er, at bøur og sermerkt lendi í sethúsabyggingini verða hildin burtur frá hóskandi dyrkilendi. Nýggj fjós og størri bygging annars eigur at verða flutt burtur frá bygdunum, meðan neyðug bygging í sambandi við verandi fjós verður bygd í neyvum tilknýti til hesi.

Mett verður, at eingin tørvur er á at leggja nýggj øki av til almennar stovnar. Kirkjan og skúlin kunnu nøkta tørvin í skipanarskeiðinum og ongar ætlanir eru um at byggja samkomuhús, barnagarð o.t. Verður tørvur á handlum, verða teir helst innrættaðir í sethúsum.

Tey óbygdu økini millum ætlaðu byggingina skulu, til avgerð er tikin um endaligu útsjónd teirra, liggja sum tey eru. Fornminnisgreystur, planting av trøum og runnum kring vegir og býlingar kann tó fremjast.

Ferðsluviðurskiftini

Yvirhøvur verður roynt at sleppa frá beinleiðis útkoyringum frá sethúsum út á alfaraveg.

Framhald av vegunum undir Borgarhálsi og á Stórheyggi bera í sær móguleikar fyri framhaldandi bygging á Velbastað.

Sum frá líður verða lagdir gonguvegir í bygdunum, ið samanbinda teir gomlu og nýggju býlingarnar.

Kloakkgerð og ravnagsveiting

Flestu húsini hava septikktanga við rørum, sum eru lögð til nærmastu veit. Roynt verður at leggja høvuðskloakkir frá teimum nýggju býlingunum beinleiðis oman móti strondini og verða tvørleiðingar gjørdar til teir gomlu býlingarnar.

Sethúsabyggingin ber í sær, at neyðugt verður kanska at flyta einstakar SEV-linjur og annars leggja nýggjar linjur tøk til

sethúsaøkini. Fram við ravmagnsveitingunum eru minst 6 m byggilinjur.

Trygging og útinning

Lógargrundarlag

Býarskipanin og byggisamtyktin hava tey stevnumið, sum lýst eru í løgtingslóg um býarskipanir og byggisamtyktir nr. 13 frá 21. mai 1954, við seinni broytingum.

Av øðrum lógum, ið hava týðning fyri býarskipan og byggisamtykt, kunnu nevnast:

1. Løgtingslóg um náttúrufriðing nr. 48 frá 9. juli 1970.
2. Løgtingslóg um friðing av fornminnum og bygningum, nr. 19 frá 16. september 1948.
3. Heilsusamtykt fyri tær føroysku bygdakommunurnar frá 9. september 1933 við uppískoyti sambært løgtingslóg nr. 38 frá 5. juli 1973.
3. Løgtingslóg um landsvegir nr. 51 frá 25. juli 1972.

Endamálið við býarskipanini

Endamálið við býarskipanini er at fastseta meginreglurnar í núverandi og ætlaðu skipan og bygging í kommununi. Býarskipanin er fremst ein hent búskaparlig atgerð, sum miðar ímóti at skipa framtíðarbyggingina út frá funktionellum heildarsjónarmiðum.

Býarskipanin skal samstundis tryggja, at verandi bygging, eyðkend eginmerki í landslagnum og dyrkilendi verða vird og møguliga varðveitt. Býarskipanin er ein samantikin yvirlitsskipan, sum sigur frá endamáli bygðaráðsins.

Endamálið við byggisamtyktini

Endamálið við byggisamtyktini er at fastseta gjøllari reglur fyri framtíðar byggingarviðurskifti á teimum ymisku nýtluðkjunum og sigur bert í serstøkum førum í staklutum frá, hvussu ein einstakur økispartur skal verða útstykkjaður. Harafturímóti ber til fyri ein

økispart at gera eina lýsingarskipan, ið kann geva hugmyndir, tá ið seinni verður útstykkjað ella møguliga ein serlig byggisamtykt verður gjørd.

Samanhang við aðrar skipanir

Umframt býarskipanir og byggisamtyktir, sum kommunurnar sita fyri, er ein røð av sektorskipanum, sum hægri myndugleikar greiða úr hondum, sum t.d. (1) vega- og havnalagsskipanir, (2) el-veitingarskipanir, (3) skipanir fyri útbygging av heilsuverkinum o.m.a. Býarskipanin er undirgivin sektorskipanunum og teimum almennu ásetingunum í øðrum lógum, sum avmarka bygging, men er sett yvir innihaldinum í byggisamtyktini viðvíkjandi økisviddini og nýtslu tess.

Samtykt og trygging

Býarskipanin og byggisamtyktin skulu verða samtyktar av bygðaráðnum og góðkendar av landsstýrinum.

Býarskipanin hevur ikki í sær sjálvari bindandi rættargildi móttvegis tí einstaka grundeigara ella borgara. Harafturímóti gevur byggisamtyktin kommununi rætt til at ognartaka jørð, sum tað eftir skipanini fer at hava alstóran týdning fyri kommununa at ráða yvir.

Kommunan er skyldug í fyrisiting síni yvirhøvur at fylgja góðkendar býarskipan – og kann tessvegna ikki góðkenna umsóknir um nýbygging og nýgerð, sum koma í stríð við skipanina.

Har, ið ræður um at tryggja tilskapan í staklutum av einum økisparti, kann verða rúmkað um ásetingarnar í byggisamtyktini við at gera serliga byggisamtykt. Hetta kann t.d. koma fyri, har ið ein vil hava nýtt bústaðarøki skapað við felags dámi á húsunum og støðu teirra á grundini, ella har ið talan er um at varðveita eldri býarpart viðvíkjandi útsjónd húsanna: litir, tilfar, umsiting, stórar umvælingar, aftrat- og umbygging, merking o.a.m.

Kunngerð

Áðrenn uppskot til byggisamtykt verður sent landsstýrinum, skal tað verða lagt fram til almenna eftirskoðan á staði, sum er høgligt hjá íbúgvunum, í 3 vikur í minsta lagi, aftaná at hetta hevur verið almannakunngjørt.

Møgulig mótmæli og broytingaruppskot til uppskotið til byggisamtykt skulu vera kommunustýrinum í hendi áðrenn 3 mánaðir eru gingnir frá kunngerðardegnum.

Mótmæli og broytingaruppskot, sum kommunustýrið ikki samtykkir í, skulu fylgja við uppskotinum, tá ið hetta verður sent landsstýrinum til góðkenningar.

Um so er, at byggisamtyktin hevur ásetingar fyri nakrar fáar ognir, kann byggisamtyktin verða tinglýst.

Avleiðingar fyri fastognarmenn

Býarskipanin ella byggisamtyktin kann ikki áleggja einum fastognarmanni at broyta nýtslu av ogn síni, sjálvt um hon er á øki, sum skipanin sigur skal nýtast á annan hátt.

Einki er kortini til hindurs fyri, at t.d. á bústaðarøkjunum kunnu stovnst smáir handlar til at veita fólki á staðnum dagligar nýtsluvørur ella smá virki, sum ikki eru til bága fyri tey, sum búgva uttanum.

Tá ið vissar fortreytir eru, sum greindar eru í lógini, kann fastognarmaður krevja, at tað almenna yvirtekur ogn hansara, alla ella ein part, móti endurgjaldi.

Stigbýting

Til tess at tryggja ein tílíkan vøkstur, at býurin (bygdin) støðugt er ein heild, hevur býarskipanin eina býting í stig, t.v.s. frágreiðing um, í hvørjari raðfylgju økini eiga at verða bygd. Nær gingið verður frá einum stigi til annað, fer eftir, hvussu skjótur vøksturin er.

Umframt teir fyrimunir, sum útbygging í stigum ber við sær, eru eisini teir fíggarligu fyrimunirnir eyðsýndir, við tað at keyp av øki, gerð av nýggjum vegum, veitingarleiðingar og kloakk bert verða gjørd, so hvørt tørvur er á tí og fáastaðni í senn.

Endurskoðan

Skipanin er framhaldandi arbeiðslag. Til tess at gera býarskipanina til eitt veruligt arbeiðsamboð fyri kommununa, er neyðugt við jøvnum millumbilum – og minst eina ferð í hvørjum valskeiði – at taka hana upp til metingar og móguliga umbøting. T.d. kunnu fortreytirnar fyri støddini av teim avløgdu økjum broytast eftir fáum árum.

Broyting av býarskipan og byggisamtykt verður at gera eftir somu reglum, sum eru galdandi fyri gerð av nýggjum býarskipanum/byggisamtyktum.